

Document de ședință

B9-0132/2024

5.2.2024

PROPUNERE DE REZOLUȚIE

depusă pe baza declarațiilor Consiliului și Comisiei

în conformitate cu articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul de procedură

referitoare la situația din Serbia în urma alegerilor
(2024/2521(RSP))

**Michael Gahler, Vladimír Bilčík, Željana Zovko, Rasa Juknevičienė,
Andrius Kubilius, Andrey Kovatchev**
în numele Grupului PPE

Rezoluția Parlamentului European referitoare la situația din Serbia în urma alegerilor (2024/2521(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Serbia,
 - având în vedere declarația comună a Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate Josep Borrell și a comisarului pentru vecinătate și extindere Olivér Várhelyi din 19 decembrie 2023 privind alegerile parlamentare din Serbia,
 - având în vedere declarația privind rezultatele și concluziile preliminare ale misiunii internaționale de observare a alegerilor privind alegerile parlamentare anticipate din Serbia din 17 decembrie 2023,
 - având în vedere raportul final al misiunii de observare a alegerilor a Oficiului pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (OSCE/ODIHR) al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa din 19 august 2022 privind alegerile prezidențiale și parlamentare anticipate din 3 aprilie 2022 din Serbia,
 - având în vedere avizul comun al OSCE/ODIHR și al Comisiei de la Veneția din 19 decembrie 2022 privind cadrul constituțional și juridic care reglementează funcționarea instituțiilor democratice în Serbia - legea electorală și administrația electorală,
 - având în vedere articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât, la 1 noiembrie 2023, președintele Serbiei a dizolvat parlamentul sârb și a programat alegeri parlamentare anticipate pentru 17 decembrie 2023, invocând solicitările opoziției de a organiza alegeri anticipate;
- B. întrucât acestea au fost cele de a treia alegeri parlamentare din mai puțin de patru ani și s-au desfășurat pe fondul unei polarizări sociale sporite și al unei concurențe intense între agendele politice contrastante;
- C. întrucât OSCE/ODIHR, Adunarea Parlamentară a OSCE, Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei și Parlamentul European au desfășurat o misiune internațională de observare a alegerilor pentru a stabili dacă alegerile au respectat angajamentele OSCE și alte obligații și standarde internaționale pentru alegeri democratice, precum și legislația națională;
- D. întrucât prezența la vot a fost de 58,58 %, ceea ce a fost mai mare decât în cazul alegerilor anterioare, care au avut loc în 2022;
- E. întrucât Partidul Progresiv din Serbia (SNS) aflat la putere a câștigat 46,75 % din voturi, în timp ce cea mai mare coaliție a opoziției, „Serbia împotriva violenței”, a câștigat 23,66 %;

- F. întrucât opoziția solicită anularea rezultatelor alegerilor din cauza acuzațiilor de fraudă pe scară largă; întrucât în Serbia au avut loc proteste împotriva rezultatelor alegerilor,
1. observă că MIOA a declarat că alegerile s-au desfășurat fără probleme, dar că ziua a fost marcată de numeroase deficiențe procedurale, inclusiv aplicarea inconsecventă a garanțiilor în timpul votării și numărării, cazuri frecvente de supraaglomerare, încălcări ale secretului votului și numeroase cazuri de vot în grup;
 2. salută recente amendamente care au abordat o serie de recomandări anterioare ale ODIHR și ale Comisiei de la Veneția, în special cele referitoare la cadrul juridic pentru finanțarea campaniilor electorale, dar constată că mai multe aspecte-cheie au rămas neresoluate, cum ar fi aspectele legate de asigurarea unor condiții de concurență echitabile, măsurile de prevenire a utilizării abuzive a funcției publice și a resurselor de stat, separarea dintre sarcinile oficiale și activitățile de campanie, precum și mecanismele eficiente de prevenire a intimidării și presiunii asupra alegătorilor, inclusiv cumpărarea voturilor;
 3. subliniază că, în ultimii 10 ani, toate parlamentele sârbe, cu excepția unuia, au fost dizolvate anticipat și că orice alte alegeri anticipate inutile nu ar favoriza stabilitatea politică;
 4. subliniază că alegerile anticipate constante, modul permanent de campanie și întârzierile îndelungate în formarea guvernelor nu contribuie la guvernarea democratică eficientă a țării, ci, în schimb, slăbesc parlamentul acesteia și duc la o lipsă de supraveghere și legitimitate legislativă parlamentară;
 5. se angajează să monitorizeze îndeaproape evoluțiile postelectorale din Serbia în așteptarea raportului final al MIOA privind alegerile din 2023 și se angajează să sprijine reformele care consolidează democrația și ajută Serbia să avanseze pe calea aderării la UE;
 6. subliniază importanța investigării amănunțite a tuturor plângerilor legate de alegeri, inclusiv a cererii recente de anulare a alegerilor pentru Adunarea orașului Belgrad din 17 decembrie 2023, care a fost depusă la Curtea Constituțională de către un funcționar al coaliției „Serbia împotriva violenței”; subliniază că trebuie făcută o distincție clară între alegerile parlamentare și alegerile locale, pe care MIOA nu le-a observat;
 7. invită autoritățile competente să investigheze pe deplin acuzațiile, inclusiv acuzațiile de atacuri asupra studenților, și să dea curs recomandărilor MIOA; subliniază că recomandările anterioare au abordat accesul la mass-media pentru toate partidele, nivelul scăzut al dezbaterii politice, presiunea asupra alegătorilor, accentul pus pe discreditarea personală a opozanților și retorica dură utilizată;
 8. invită autoritățile sârbe să ofere soluții instituționale pentru a depăși problemele actuale; solicită formarea promptă a unui parlament și a unui guvern care să funcționeze corespunzător, fără ciclul constant de campanii și alegeri anticipate frecvente, pentru a permite Serbiei să realizeze reformele solicitate de UE;
 9. subliniază importanța libertății de exprimare și recunoaște că orice persoană are dreptul de a-și exprima opiniile și de a participa la proteste pașnice;

10. își exprimă îngrijorarea cu privire la cazurile de atacuri și de limbaj abuziv, combinate cu hărțuirea jurnaliștilor și a organizațiilor societății civile;
11. subliniază că a depus întotdeauna eforturi pentru a sprijini pluralismul politic și consolidarea unui mediu electoral favorabil incluziunii în Serbia prin toate activitățile sale, în special prin dialogul între partide și procesul de dialog parlamentar; subliniază importanța continuării dialogului între partide și a procesului de dialog parlamentar;
12. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Președintelui Consiliului European, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei / Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, guvernelor și parlamentelor statelor membre, precum și Președintelui, Guvernului și Parlamentului Serbiei.